

IP GENERATION

МОЛОДІЖНІ ПОСЛИ З ПИТАНЬ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Історії про дітей та молодь, які змінюють світ.
Своїм натхненням. Своїми ідеями. Своїм прикладом.

ПЕРЕДМОВА

У світі, який стрімко змінюється під впливом технологій, інновацій та креативних ідей, молодь дедалі частіше стає рушієм нових починань – від мистецьких проєктів та різноманітних культурних ініціатив до запуску власних стартапів. Але що об'єднує цих молодих новаторів і творців, окрім жаги до змін? Їхнє усвідомлення сили інтелектуальної власності – інструменту, що охороняє реалізовані ідеї та відкриває шлях до сталого успіху.

Саме з метою підтримки таких молодих лідерів Всесвітня організація інтелектуальної власності (BOIB) започаткувала Програму молодіжних послів з питань інтелектуальної власності.

Молодіжні послы – це талановиті креатори, винахідники, та активні провідники знань, які використовують власний досвід для того, щоби залучати однолітків до світу інновацій та творчості. Їхні особисті приклади доводять: розуміння важливості охорони власних результатів творчої, інтелектуальної діяльності відкриває нові горизонти й дозволяє бути винахідливими та навіть заробляти на власних креативних ідеях.

Скануйте QR-код

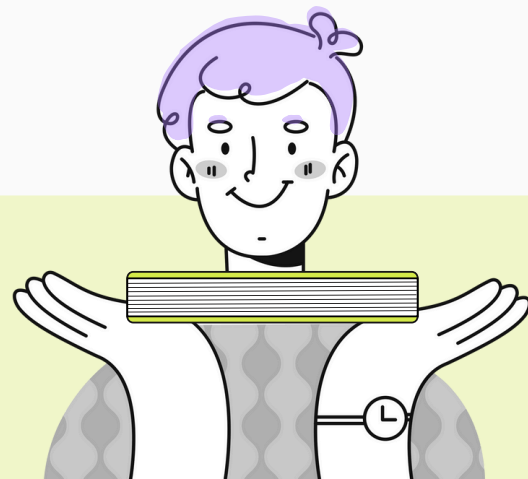

Це видання присвячене історіям молодих креаторів, які стають джерелом натхнення для нових поколінь і показують, наскільки важливо орієнтуватись в основах інтелектуальної власності з раннього віку. Адже саме тоді, коли дитина лише починає створювати, мріяти, досліджувати – вона має знати, що її творчі ідеї мають цінність. І коли такі ідеї оживають у світі, є інструменти, які допоможуть їх ефективно охороняти.

Запрошуємо вас у захоплюючу подорож у світ ідей, які формують майбутнє. Детальнішу інформацію про молодіжних послів IB можна знайти на офіційному сайті Всесвітньої організації інтелектуальної власності або на персональних ресурсах героїв цієї добірки.

Сантьяго Мена Лопес

Об'єкт інтелектуальної власності: роман
«Зменшений» («Encogidos»)

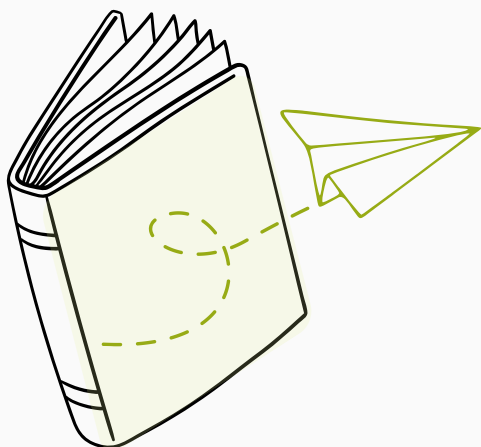
Рік призначення молодіжним послом: 2020 рік

Вік на момент призначення: 14 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Книга демонструє, що навіть підлітки можуть творити великі історії та надихати інших, адже вона отримала неабияку популярність у Перу та навіть за межами країни. Сантьяго Мена Лопес – перший молодіжний посол Всесвітньої організації інтелектуальної власності з питань інтелектуальної власності. Хлопчик написав пригодницьку книгу «Зменшений» у шкільному віці. У центрі сюжету – хлопчик Лукас, який винаходить формулу, що випадково зменшує його самого та шкільного хулігана до розміру двох міліметрів. У новому мікросвіті на них чекає несподівана подорож, повна небезпек, викликів і неймовірних пригод. Вони змушені об'єднати зусилля, щоб вижити, і саме це змінює їхнє ставлення один до одного. Через фантастичну історію Сантьяго розповідає про важливе – як навіть вороги можуть стати друзями, якщо навчитись бачити більше, ніж просто зовнішні вчинки. Його книга поєднує гумор, захопливу уяву та глибокі теми, як-от булінг, довіра та прийняття інших такими, якими вони є.

Рік створення/презентації:
2017

Країна проживання:
Перу

Детальніше тут:

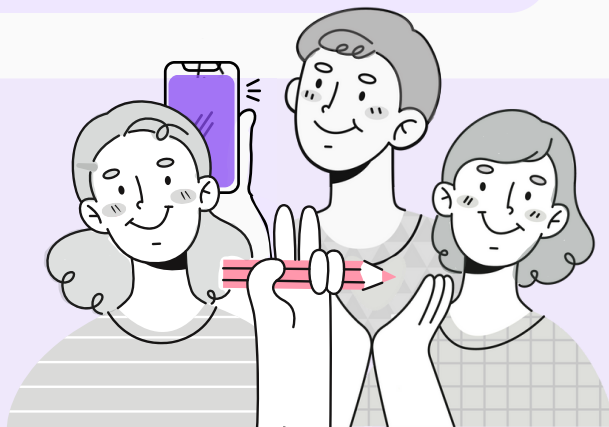
Саломе Татешвілі, Тамарі Татешвілі, Саба Зегінідзе

Об'єкт інтелектуальної власності:

мобільний застосунок GoGeoGo (англ.)

Рік призначення молодіжним послом: 2021 рік

Вік на момент призначення: Саломе – 15 років,
Тамарі – 17 років, Саба – 18 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Все почалось з неочікуваної зустрічі підлітків з туристом, який розгублено намагався зрозуміти складну систему громадського транспорту в Грузії. Це змусило підлітків замислитися над тим, як допомогти мандрівникам краще орієнтуватися у їхньому регіоні Самцхе-Джавахеті, Грузія. Вони вирішили зробити подорожі зручнішими та створили GoGeoGo – мобільний застосунок з детальною інформацією про автобусні маршрути. У ньому є розклад руху, ціни, фото зупинок, а також навігація, синхронізована з Google Maps. Щоби зібрати всі необхідні дані, підлітки самі досліджували маршрути, вивчали програмування, шукали потрібну інформацію в Google і дивилися навчальні відео на YouTube. Вони зробили усе власноруч, крок за кроком перетворюючи задум у корисний інструмент для туристів. Застосунок доступний англійською та грузинською мовами, тож ним легко скористатися як місцевим жителям, так і туристам.

Рік створення/презентації:
2020

Країна проживання:
Грузія

Детальніше тут:

Чан Нгуен Кхань Ан, До Чонг Мінх Дук, Нгуен Хоанг Фук

Об'єкт інтелектуальної власності:

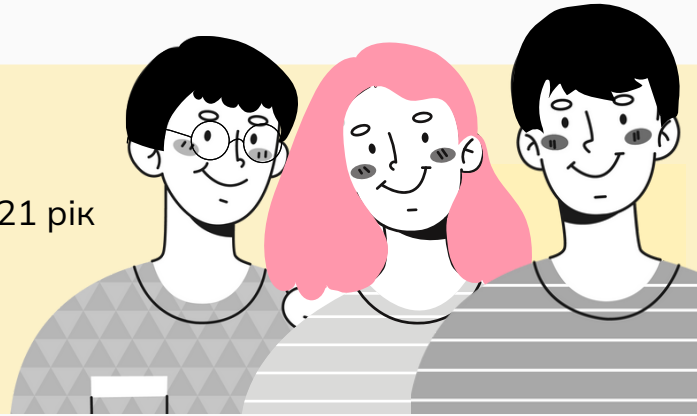
Захисний шолом «VIHELM/VIHOOD» (англ.)

Рік призначення молодіжними послами: 2021 рік

Вік на момент призначення:

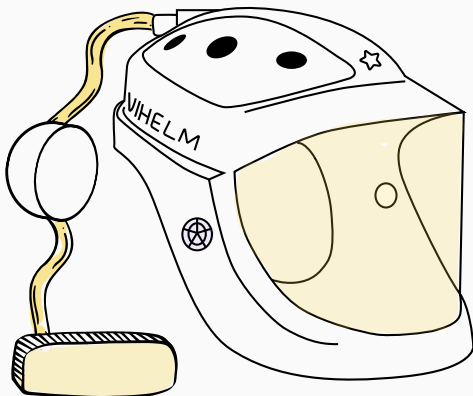
Мінх Дук – 18 років, Кхань Ан – 15 років,

Хоанг Фук – 14 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Ідея створити захисний шолом виникла у школярів під час звичайної вечері, коли вони обговорювали, як можна допомогти людям у складний період пандемії. Вони зрозуміли, що багато людей, наприклад лікарі, змушені проводити цілий день у захисних масках, які зазвичай зовсім незручні, тож вирішили створити шолом, який забезпечує надійний захист й водночас є зручним для тривалого носіння. Так народився перший варіант шолома з респіратором, який отримав назву VIHELM. Згодом команда вирішила зробити шолом ще легшим і більш зручним, тому розробила нову модель під назвою VIHOOD. Щоби якомога більше людей змогли скористатися цією ідеєю, школярі відкрили безкоштовний доступ до креслень перших трьох версій шолома. Тепер кожен охочий може завантажити креслення з сайту і виготовити захисний шолом власноруч.

Рік створення/презентації:

2020

Країна проживання:

В'єтнам

Детальніше тут:

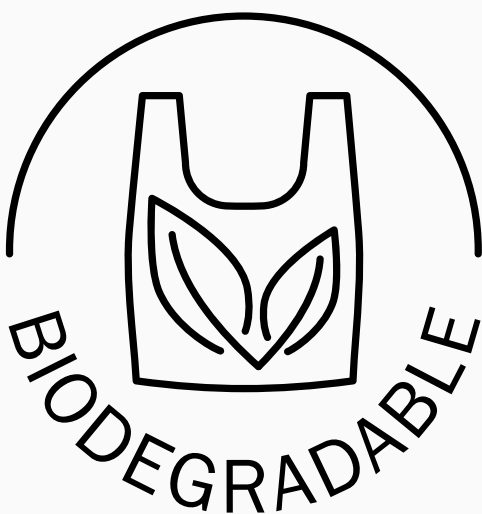
Ніам Аль Харрасі

Об'єкт інтелектуальної власності: біопластик
Рік призначення молодіжним послом: 2022 рік
Вік на момент призначення: 14 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Юна дівчина захопилась ідеєю створити екологічний матеріал, який не шкодить природі. Вона вирішила використати те, що є поруч: рисову воду та риб'ячу луску, органічні залишки, які зазвичай викидають. Із цих інгредієнтів Ніам Аль Харрасі спробувала виготовити біорозкладний пластик, тобто матеріал, що може замінити звичайний пластик. Перша спроба була невдалою, пластик вийшов надто крихким, проте дівчина не здалась та продовжила дослід. Після багатьох спроб їй вдалось розробити міцний та водночас гнучкий пластик на основі природних компонентів. Цей матеріал схожий на звичайний пластик, але розкладається в природі й не шкодить довкіллю, тому підходить, зокрема, для виготовлення одноразового посуду.

Рік створення/презентації:
2020

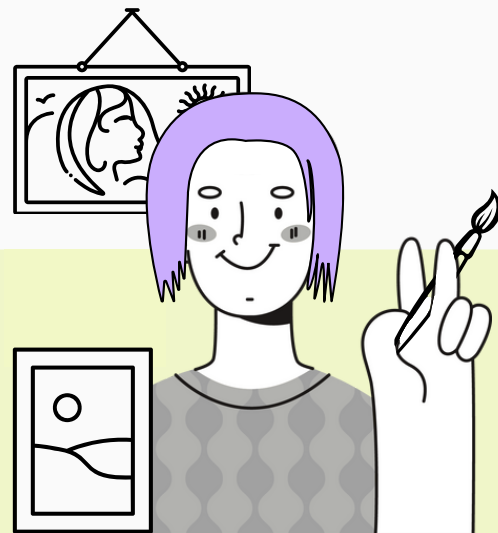
Країна проживання:
Оманський султанат

Детальніше тут:

Келін-Тудор Топан

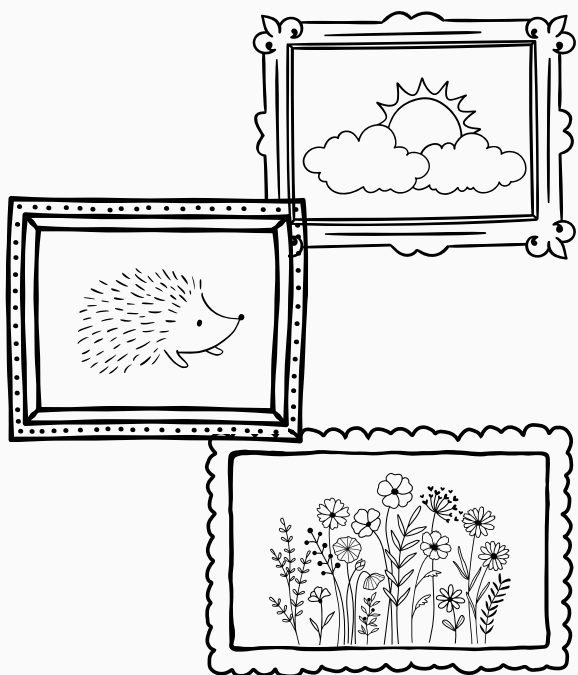
Об'єкт інтелектуальної власності: картини
Рік призначення молодіжним послом: 2022 рік
Вік на момент призначення: 15 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Келін-Тудор Топан – п'ятнадцятирічний юний художник із Румунії, чий талант визнають по всій країні. Малювати він почав ще в третьому класі, і з того часу мистецтво стало частиною його життя.

У своїх картинах він поєднує імпресіонізм і реалізм, створюючи глибокі й емоційні пейзажі. Найбільше його надихає природа, а також мистецтво епохи Відродження, література та кіно. Його картини часто порівнюють із роботами великих майстрів минулого.

Рік створення/презентації:
2020

Країна проживання:
Румунія

Об'єкт інтелектуальної власності: серія книг
«Пригоди Даяни та її коня Гуапо»

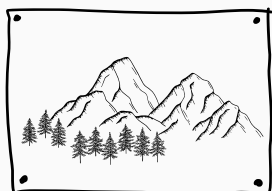
Рік призначення молодіжним послом: 2023 рік

Вік на момент призначення: 11 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Даяна С. Мелендес Варгас – одинадцятирічна письменниця і наїзниця з перуанських амазонських джунглів, яка стала наймолодшим молодіжним послом Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Вона створила книгу «Пригоди Даяни та її коня Гуапо», де розповідає про свою участь у кінних перегонах як єдиної дівчини серед учасників. Даяна дізналась про змагання з радіо і звернулася до мера з проханням дозволити їй взяти участь зі своїм конем Гуапо. Мер погодився, підтримавши її прагнення. Ця історія надихає дітей у її громаді мріяти і впевнено йти до мети, а також просуває рівність між хлопцями та дівчатами у спорті. Вона черпала натхнення зі своєї громади, місцевих культурних традицій і творчості улюбленого письменника. Її книга поєднує захопливі пригоди з елементами традиційного життя, як-от виготовлення варення та ткацтво одягу. Щовечора, як старша сестра, Даяна вигадує казки для своїх молодших братів і сестер, що допомогло їй розвинути таланти оповідача.

Рік створення/презентації:
2022

Країна проживання:
Перу

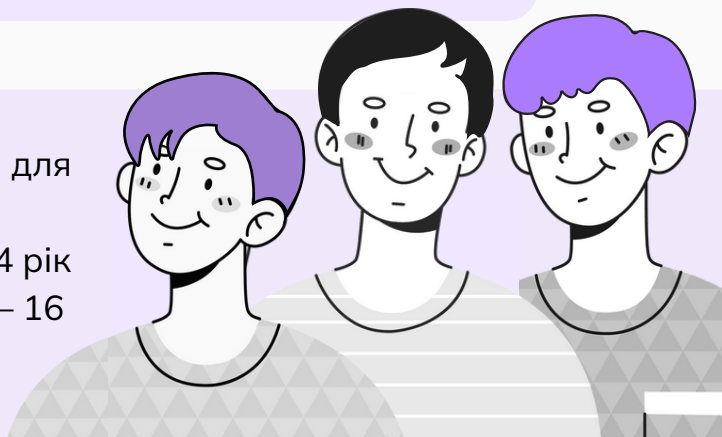

Жозефіно Ніно О. Ліган, Девід Елайджа Корсіні С. Атуп, Чесін Даніель Галура Пепіто

Об'єкт інтелектуальної власності: пристрій для оцінки якості води «ІМАНЕ» (англ.)

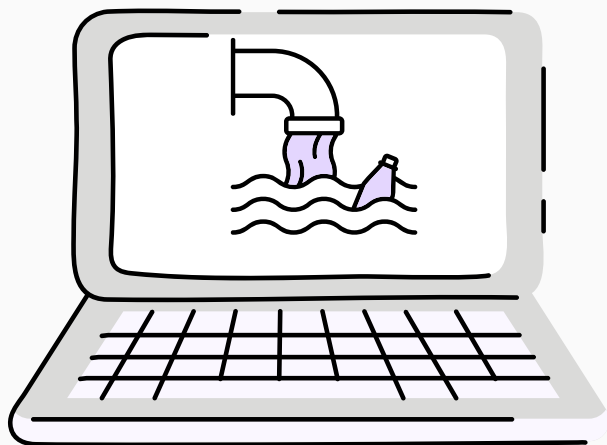
Рік призначення молодіжним послом: 2024 рік

Вік на момент призначення: Девід та Ніно – 16 років, Чесін – 15 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Троє друзів зі школи вирішили створити портативний пристрій для вимірювання мікропластику у морській воді. Їх турбувала велика кількість пластикового сміття на місцевих пляжах, адже воно шкодить рибальству – важливому джерелу доходу для багатьох родин Філіппін. Учні хотіли, щоб кожен міг просто, швидко і точно перевірити якість води. У шкільній лабораторії команда самостійно розробила пристрій, назвавши його «ІМАНЕ». Працювали навіть улітку: програмували, тестували й перевіряли результати аналізу води в справжній лабораторії. На все пішов майже рік. Пристрій створено як доступний інструмент, покликаний допомогти не лише Філіппінам, а й усьому світу боротись з мікропластиком.

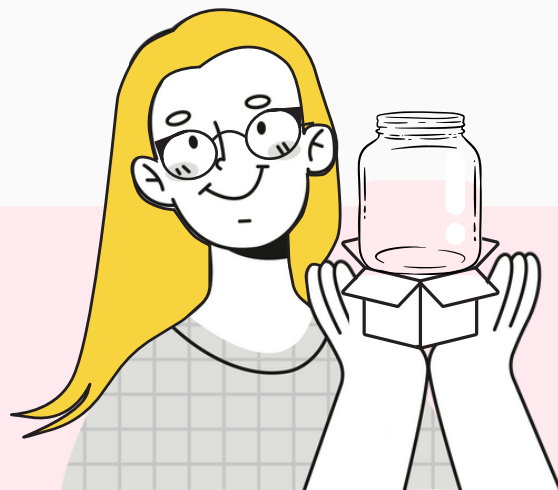

Рік створення/презентації:
2022

Країна проживання:
Філіппіни

Об'єкт інтелектуальної власності:

дизайн упаковки для скляних пляшок

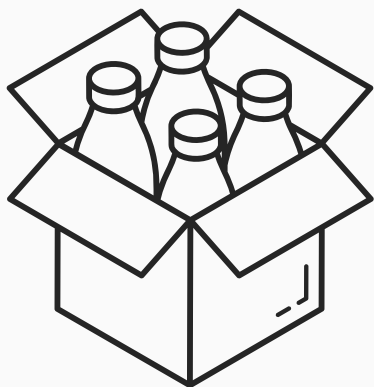
Рік призначення молодіжним послом: 2024 рік

Вік на момент призначення: 22 роки

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

22-річна Оксана Запоронюк привернула увагу новаторським підходом до створення упаковки для скляних пляшок. Вона створила конструкцію, яка забезпечує надійний захист крихких виробів та водночас зменшує використання картону та інших матеріалів, що важливо з огляду на екологічні виклики. Унікальна система дозволяє фіксувати пляшки всередині упаковки так, щоб вони не рухались та не пошкоджувались під час транспортування. Особливість її розробки полягає також у тому, що пляшки залишаються видимими, без потреби відкривати упаковку. Це дає змогу уникнути необхідності в додаткових етикетках та інших друкованих елементах, оскільки споживач одразу бачить продукт. Такий підхід спрощує процес виробництва та робить упаковку функціональною та екологічною. Розробка Оксани є демонструє, як молодь може поєднувати креативність і відповідальне ставлення до довкілля, створюючи практичні рішення з турботою про майбутнє.

Рік створення/презентації:

2022

Країна проживання:

Молдова

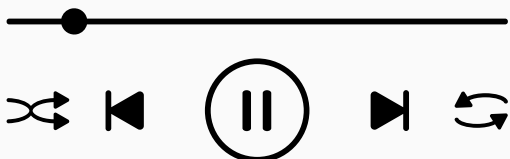
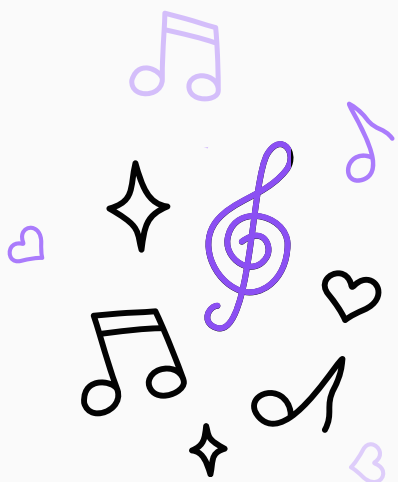
Джевон Джон

Об'єкт інтелектуальної власності: пісні
Рік призначення молодіжним послом: 2025 рік
Вік на момент призначення: 28 років

Інформація про об'єкт інтелектуальної власності:

Джевон Джон, більш відомий як V'ghn, – 28-річний музикант, продюсер та автор пісень у стилі сока. Його музику слухають майже 100 000 людей по всьому світу на Spotify, а нещодавно він підписав контракт з легендарним лейблом Virgin Records. Для Джевона найважливішим є визнання його таланту – він часто створює пісні для друзів-музикантів і не вимагає за це грошей, а лише хоче, щоб його творчий внесок визнавали та цінували. Він вважає, що хоча артисти не можуть виступати на сцені вічно, їх музика залишається жити ще довго після них, тож саме тому так важливо дбати про права інтелектуальної власності.

Рік створення/презентації:
2025

Країна проживання:
Гренада

ПІСЛЯМОВА

Історії, які зібрані у цьому виданні, – лише початок великої глобальної ініціативи зі створення спільноти креаторів, здатних мислити широко, бачити можливості, створювати нове, відповідально ставитись до результатів інтелектуальної, творчої діяльності й охороняти власні реалізовані ідеї.

Майбутнє не народжується випадково. У XXI столітті ми стали свідками стрімкого прогресу в розвитку технологій, інновацій та форм комунікацій. Щодня з'являються нові розробки, що змінюють хід життя – від побуту до глобальних трансформацій. Та за кожним із таких рішень стоїть натхнення, людський розум та інтелектуальна, творча праця – саме те, що ми називаємо інтелектуальною діяльністю.

Історії молодих креаторів, зібрані у цьому виданні, доводять: молодь не лише про «майбутнє» – вона вже творить сьогодення. Вони створюють корисні продукти, розповідають одноліткам про інтелектуальну власність, будують проекти, які змінюють громади та країни. І найголовніше – надихають інших діяти.

Тому надзвичайно важливо, щоби знання про інтелектуальну власність з'являлись в житті дитини ще змалку – разом із першими ідеями, мріями та спробами творити. Бо навіть найсміливіша мрія, яка втілюється у світі, потребує ефективної охорони.

IP Generation – натхненник, що розповідає історії дітей і підлітків, які мріють, фантазують, візуалізують та втілюють власні ідеї у різноманітних творіннях. Це альманах реальних історій, що надихають дітей, молодь, батьків, педагогів та всіх, хто підтримує розвиток креативності з раннього віку. Завдяки невигаданим історіям про авторів різноманітні творів, винаходів, промислових зразків та інших об'єктів права інтелектуальної власності, натхненник демонструє, що інтелектуальна власність є важливим нематеріальним активом, а її творцями можуть бути й діти завдяки власному потенціалу та здібностям.

У разі, якщо у Вас є запитання чи пропозиції щодо подальших ініціатив з цього напрямку або Ви бажаєте поділитися історією про шедеври Ваших дітей, звертайтеся листом на електронну пошту: ip.academy@nipo.gov.ua.

IP Generation. Історії про дітей та молодь, які змінюють світ. Своїм натхненням. Своїми ідеями. Своїм прикладом. Випуск 1. Молодіжні послы з питань інтелектуальної власності / упорядники Кулініч О., Ткачук А. літ. редактор Коваль Д., художнє оформлення Третьякова Г., Шистя П. К.: УКРНОІВІ, 2025. 13 с.

© УКРНОІВІ, 2025

  Attribution 4.0 International (CC-BY-4.0)

Ліцензія не поширюється на контент у цьому дайджесті, що не належить УКРНОІВІ.

Візуальні елементи: Canva Pro.

Згадування окремих авторів, назв їх розробок та творінь у цьому виданні не є вираженням підтримки чи рекомендацією з боку УКРНОІВІ. УКРНОІВІ не надає перевагу жодному з них перед іншими подібними, які не названі у видання.